

Bokslutsstatistik för företag 2022–2023

Den totala *omsättningen* för de företag som ingår i undersökningen ökade med 5,5 procent från år 2022 till år 2023, från 2 305 miljoner till 2 432 miljoner. Ökningen härstammar framför allt från branscherna branschgrupperingarna *tillverkningsindustri* samt *sjötransporter*. Det sammanlagda *rörelseresultatet* var 216 miljoner euro (141 miljoner euro år 2022), det goda rörelseresultatet härstammar även här framför allt från branscherna *sjötransporter* samt *tillverkningsindustri* som tillsammans stod för ca 76 procent av det totala rörelseresultatet. *Räkenskapsperiodens resultat* steg marginellt från 133 miljoner år 2022 till 135 miljoner euro 2023. Resultatet är relativt högt jämfört med tidigare år.

Företagens *totala rörelseintäkter* (inklusive förändring i produktlager och tillverkning för eget bruk) var år 2023 ca 2 576 miljoner euro. Av dessa användes hela 91,6 procent för att täcka rörelsekostnader av olika slag. *Material och tjänster* var den största kostnadsposten, 1 197 miljoner euro, och motsvarade ca 46,5 procent av rörelseintäkterna. *Personalkostnader* uppgick till 486 miljoner euro (ca 18,9 procent av rörelseintäkterna). *Av- och nedskrivningar* motsvarade sammanlagt 104 miljoner euro (4,0 procent). *Övriga rörelsekostnader* uppgick till 574 miljoner euro (ca 22,3 procent). Rörelseresultatet uppgick således till knappt 216 miljoner euro eller ca 8,4 procent av de totala rörelseintäkterna.

Bäst lönsamhetsnyckeltal fanns inom branscherna *sjötransporter*, *tillverkningsindustrin* samt *personliga tjänster*, det kan dock poängteras att alla branscher förutom *övriga transporter* var lönsamma år 2023. För branscherna *tillverkningsindustri*, *byggverksamhet*, *sjötransporter* samt *företagstjänster* var lönsamheten bättre år 2023 än de var året innan.

Bäst soliditet fanns inom branscherna *personliga tjänster*, *övriga transporter* samt *sjötransporter*. Soliditeten kan betecknas som god för samtliga branscher, förutom *hotell- och restaurangbranschen* där den kan betecknas som tillfredsställande. Sett över hela ekonomin var därmed de åländska bolagens kapitalstruktur fortsättningsvis stark med en relativt hög andel eget kapital. Bäst likviditet hade *tillverkningsindustrin*, följt av *företagstjänster* samt *partihandel*. Branscherna *detaljhandel*, *övriga transporter* samt *personliga tjänster* hade den sämsta likviditeten.

Innehåll

Innehåll	2
Tabellförteckning	2
Figurförteckning	3
Beskrivning av statistiken	4
Företagens resultaträkning under åren 2004–2023	5
Företagens balansräkning under åren 2004–2023	8
God lönsamhet i tillverkningsindustrin	9
Ökad vinst inom byggbranschen	12
Förbättrade lönsamhetsnyckeltal för partihandeln	15
Förbättrat rörelseresultat för sjötransportbranschen	19
Minskad vinst för hotell- och restaurangbranschen	23
Ökad omsättning inom både företagstjänster och personliga tjänster	26

Tabellförteckning

Tabell 1. Utvalda poster ur resultaträkningen åren 2004–2023	5
Tabell 2. Utvalda poster ur balansräkningen åren 2004–2023	8
Tabell 3. Tillverkningsindustrins totala resultat- och balansräkning	10
Tabell 4. Tillverkningsindustrins nyckeltal	11
Tabell 5. Byggbranschens totala resultat- och balansräkning	13
Tabell 6. Byggbranschens nyckeltal	14
Tabell 7. Partihandelns totala resultat- och balansräkning	16
Tabell 8. Detaljhandelns totala resultat- och balansräkning	17
Tabell 9. Partihandelns nyckeltal	18
Tabell 10. Detaljhandelns nyckeltal	18
Tabell 11. Sjötransportbranschens totala resultat- och balansräkning	20
Tabell 12. Övriga transportbranschens totala resultat- och balansräkning	21
Tabell 13. Sjötransportbranschens nyckeltal	22
Tabell 14. Övriga transportbranschens nyckeltal	22
Tabell 15. Hotell- och restaurangbranschens totala resultat- och balansräkning	24
Tabell 16. Hotell- och restaurangbranschens nyckeltal	25
Tabell 17. Företagstjänsternas totala resultat- och balansräkning	27
Tabell 18. Personliga tjänsternas totala resultat- och balansräkning	28
Tabell 19. Företagstjänsternas nyckeltal	29
Tabell 20. Personliga tjänsternas nyckeltal	29

Figurförteckning

Figur 1. Företagens omsättning och resultat år 2004–2023 (miljoner euro)	6
Figur 2. Branschernas andel av omsättningen år 2023	6
Figur 3. Företagens fördelning av rörelsekostnader och rörelseresultat år 2023.....	7
Figur 4. Tillverkningsindustrins resultatnyckeltal 2022–2023	11
Figur 5. Tillverkningsindustrins rörelsekostnader och rörelseresultat år 2023.....	11
Figur 6. Byggbranschens resultatnyckeltal 2022–2023	14
Figur 7. Byggbranschens rörelsekostnader och rörelseresultat år 2023	14
Figur 8. Handelns resultatnyckeltal 2022–2023.....	18
Figur 9. Transportbranschens resultatnyckeltal år 2022–2023.....	22
Figur 10. Hotell- och restaurangbranschens resultatnyckeltal 2022–2023	25
Figur 11. Hotell- och restaurangbranschens rörelsekostnader och rörelseresultat år 2023	25
Figur 12. Tjänstebranschens resultatnyckeltal år 2022–2023.....	29

Beskrivning av statistiken

Bokslutsstatistiken för de åländska företagen baseras på underlag från Skatteförvaltningens EVR-register med beskattningsuppgifter från näringsidkare, yrkesutövare och samfund. Materialet har kompletterats med uppgifter ur företagsregistret och Ålands arbetsställeregister. Vissa kontroller och bearbetningar av bristfälliga uppgifter har gjorts av både ÅSUB och Statistikcentralen i Helsingfors. Samtliga uppgifter för år 2023 gäller för den redovisningsperiod som avslutades under perioden 1.1.2023–31.12.2023. Räkenskapsperioden för de flesta företagen som ingår i statistiken är kalenderåret.

Statistiken för år 2023 innehåller bokslutsuppgifter om branscherna *tillverkningsindustri, byggverksamhet, handel (parti- och detaljhandel), hotell- och restaurangverksamhet, transport (sjötransport och övrig transport) samt tjänstebranschen (företagstjänster och personliga tjänster)*. Branscherna *finansiell verksamhet* samt *primärnäringsarna* har inte tagits med i undersökningen på grund av deras speciella resultatstruktur. Näringsgrensindelningen i bokslutsstatistiken följer standarden för Finlands näringsgrensindelning (NI-2008), vilken är knuten till den internationella NACE-klassificeringen rev. 2 (National Activities Classification of Economics). Branschkoderna som används i denna publikation finns definierade i **bilaga 1**. Det förekommer att företag byter branschtillhörighet mellan åren, vilket påverkar de branschvisa nyckeltalen.

Publikationens statistik finns publicerad i form nerladdningsbara databaser på:
https://pxweb.asub.ax/PXWeb/pxweb/sv/Statistik/Statistik_FOHA_FO_FOEK/

Det totala antalet företag som ingår i undersökningen för år 2023 är 1 123, antalet företag per bransch som presenteras i rapporten överstiger 23. Merparten av företagen i underlagsmaterialet består av fåmansföretag, större delen representerar den grupp som har 0 till 4 anställda. De företagsformer som statistiken omfattar är andelslag, aktiebolag, kommanditbolag, beskattningssammanslutning samt öppet bolag. Samtliga företag som ingår i statistiken har totala rörelseintäkter (omsättning + rörelsens övriga intäkter) som överstiger 20 000 euro. Till exempel enskilda näringsidkare (yrkesutövare och näringsidkare) har utelämnats.

För de nyckeltal som framräknats kan samtliga uppgifter hämtas direkt ur företagens offentliga årsredovisningar. Mer specifika nyckeltal har utelämnats eftersom tillgång till företagens interna uppgifter saknas. För mer detaljerad beskrivning av nyckeltalen hänvisas läsaren till rapporten "*Bokslutsstatistik för företag 2002–2004*" (Statistik 2006:5), eller till ett kort memorandum om nyckeltalen (**bilaga 2**). Både rapporten och memorandumet finns på ÅSUBs webbsida (inom statistikområde Företag):

<https://www.asub.ax/sv/statistik/foretag>

Slutligen bör det även observeras att samtliga summor uppges i löpande priser (inflationen har inte beaktats), varför de reella ökningarna från år till år är något lägre än den uppgivna medan de reella minskningarna är något högre. Jämförelser med BNP-uppgifter (bruttonationalprodukt till baspris) grundar sig på 2022-års statistik dels för att följa samma mönster som i tidigare publikationer, dels då 2023 års BNP-uppgifter inte ännu fanns tillgängliga vid publiceringstillfället. Även jämförelser med sysselsättning brukar göras mot uppgifter för ett år tidigare, nu finns 2023-års uppgifter för sysselsättning tillgängliga, varför vi i denna publikation jämför med dessa. Branschvisa totala sysselsättningsuppgifter innefattar även de arbetsplatser som innehas av personer bosatta utanför Åland (det vill säga *inom området arbetande*).

Företagens resultaträkning under åren 2004–2023

Den totala *omsättningen* för de företag som ingår i undersökningen ökade med 5,5 procent från år 2022 till år 2023, från 2 305 miljoner till 2 432 miljoner. *Personalkostnaderna* uppgick till 486 miljoner euro, vilket är något högre än året innan (457 miljoner euro). Det sammanlagda *rörelseresultatet* var 216 miljoner euro (141 miljoner euro 2022), det goda rörelseresultatet härstammar framför allt från branscherna *sjötransporter* samt *tillverkningsindustri* som tillsammans stod för ca 76 procent av det totala rörelseresultatet. *Räkenskapsperiodens resultat* steg marginellt från 133 miljoner 2022 till 135 miljoner euro 2023. De betalda *direkta skatterna* var 29,5 miljoner euro (21,0 miljoner euro år 2022). Utvecklingen för utvalda poster ur resultaträkningen för åren 2004–2023 redovisas i **tabell 1** med löpande priser:

Tabell 1. Utvalda poster ur resultaträkningen åren 2004–2023

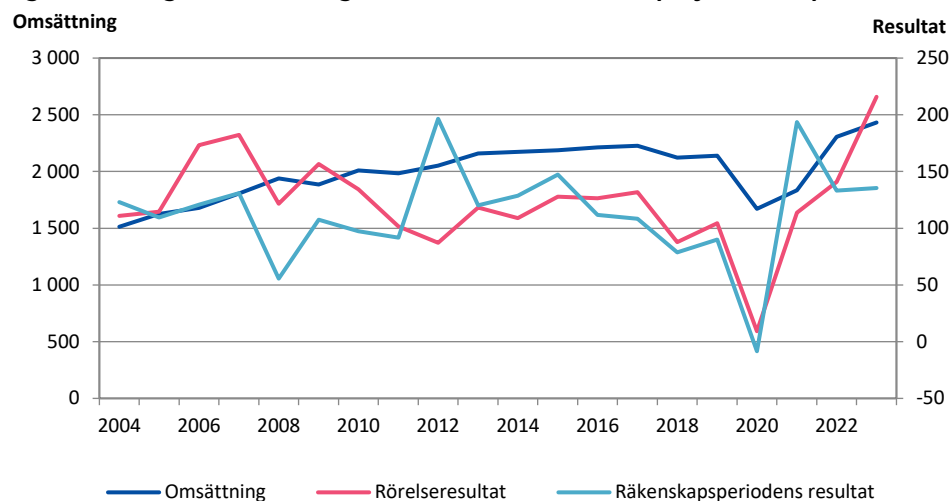
	Omsättning	Personal- kostnader	Rörelse- resultat	Finansiella intäkter och kostnader	Direkta skatter	Räkenskaps- periodens resultat
Miljoner euro						
2004	1 513,0	-279,6	110,8	49,8	-36,4	122,9
2005	1 626,6	-319,2	114,5	3,4	-25,8	109,5
2006	1 678,7	-299,3	173,2	-9,6	-35,9	120,8
2007	1 805,5	-355,6	182,4	-20,9	-38,3	131,0
2008	1 939,5	-365,9	121,6	-29,4	-19,0	55,5
2009	1 884,7	-360,0	156,6	-2,0	-30,4	107,4
2010	2 010,3	-367,4	134,4	-4,7	-25,7	97,5
2011	1 983,2	-359,4	101,6	8,0	-25,4	91,6
2012	2 051,9	-375,3	87,3	-4,3	-18,0	196,5
2013	2 158,3	-392,7	118,4	-7,1	-15,8	120,2
2014	2 173,6	-417,3	108,8	-2,8	-15,7	128,8
2015	2 188,0	-424,5	127,9	40,7	-21,6	147,4
2016	2 211,8	-430,3	126,5	12,7	-23,7	111,6
2017	2 226,8	-433,7	131,8	18,8	-25,0	108,3
2018	2 123,8	-439,5	87,7	13,7	-17,9	78,8
2019	2 139,8	-443,1	104,5	16,2	-22,1	90,1
2020	1 672,3	-380,4	9,2	-19,1	-17,5	-8,4
2021	1 834,3	-379,7	113,6	66,6	-21,0	193,6
2022	2 304,7	-456,7	140,7	5,1	-21,0	133,1
2023	2 432,1	-485,8	215,9	-0,9	-29,5	135,3
Årsförändring, procent						
2004–2005	7,5	14,2	3,4	-93,2	-29,2	-11,0
2005–2006	3,2	-6,2	51,3	-384,1	39,4	10,4
2006–2007	7,6	18,8	5,3	118,9 *	6,5	8,4
2007–2008	7,4	2,9	-33,3	40,3 *	-50,5	-57,6
2008–2009	-2,8	-1,6	28,8	-93,3 **	60,3	93,5
2009–2010	6,7	2,1	-14,2	140,3 *	-15,5	-9,3
2010–2011	-1,3	-2,2	-24,4	-269,7 **	-1,1	-6,0
2011–2012	3,5	4,4	-14,0	-152,8	-29,1	114,4
2012–2013	5,2	4,6	35,5	66,5 *	-12,1	-38,8
2013–2014	0,7	6,3	-8,1	-60,5 **	-0,9	7,2
2014–2015	0,7	1,7	17,6	-1 554,3 **	37,3	14,5
2015–2016	1,1	1,4	-1,1	-68,7	9,9	-24,3
2016–2017	0,7	0,8	4,2	47,4	5,4	-3,0
2017–2018	-4,6	1,3	-33,5	-27,0	-28,3	-27,2
2018–2019	0,8	0,8	19,1	18,0	23,3	14,3
2019–2020	-21,8	-14,1	-91,2	-218,2	-20,6	-109,4
2020–2021	9,7	-0,2	1 136,1	-448,5 **	19,9	-2 394,4 **
2021–2022	25,6	20,3	23,8	-92,3	0,0	-31,3
2022–2023	5,5	6,4	53,4	-117,6	40,4	1,7

*) Notera att det handlar om en negativ utveckling, kostnaderna ökar/intäkterna minskar.

**) Positiv utveckling, kostnaderna minskar/intäkterna ökar.

Figur 1 illustrerar ovan nämnda utveckling i diagramform; omsättningen har återhämtat sig efter raset år 2020 samtidigt som rörelseresultatet når till en hög nivå. Räkenskapsperiodens resultat stannade på ungefär samma nivå som år 2022. Det bör betonas att på grund av det åländska näringslivets ringa storlek kan olika bokföringstekniska åtgärder få stor genomslagskraft i statistiken (exempelvis avskrivningar eller reserveringar).

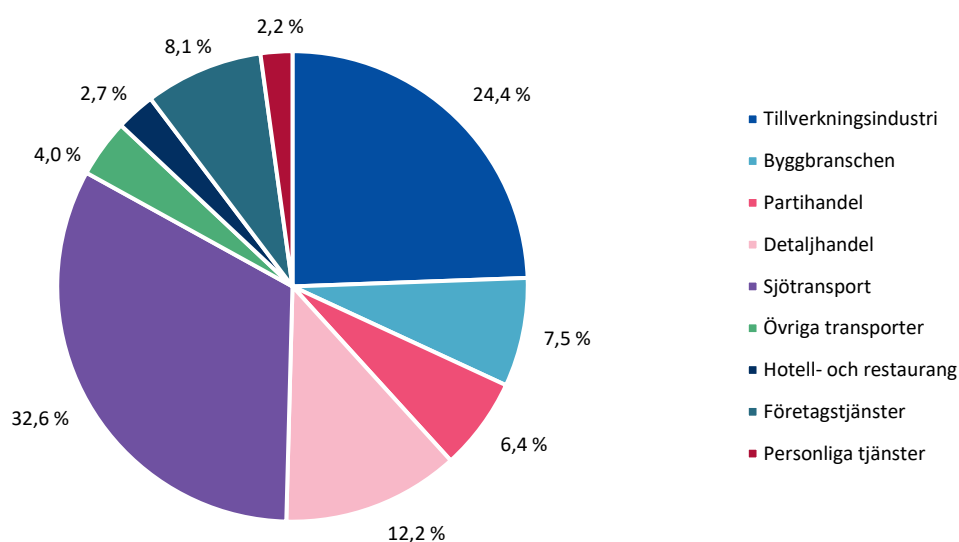
Figur 1. Företagens omsättning och resultat år 2004–2023 (miljoner euro)

Sjötransportbranschen är den största branschen sett till omsättning

Sett till omsättningen var branschen *sjötransport* Ålands absolut viktigaste näringsgren, följt av branschen *tillverkningsindustri*. År 2023 stod sjötransportbranschen för 32,6 procent av omsättningen. Tillverkningsindustrin stod i sin tur för 24,4 procent. Även detaljhandeln är en relativt stor bransch (ca 12,2 procent). Tillsammans med partihandeln (6,4 procent) stod handelsbranscherna för sammanlagt 18,5 procent av den totala omsättningen. Branschernas andel av omsättningen illustreras nedan i **figur 2**.

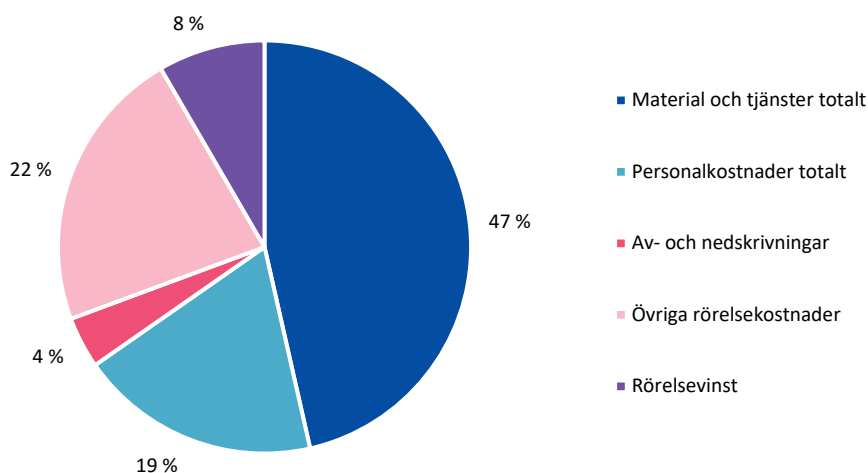
Figur 2. Branschernas andel av omsättningen år 2023

Fördelning av rörelsekostnader för alla företag

År 2023 hade företagen totala rörelseintäkter (inklusive förändring i produktlager och tillverkning för eget bruk) på 2 576 miljoner euro. Som framgår av **figur 3** användes ca 92 procent av intäkterna för att täcka rörelsekostnader av olika slag. *Material och tjänster* var den största kostnadsposten, 1 197 miljoner euro, ca 47 procent av rörelseintäkterna. *Personalkostnader* uppgick till 486 miljoner euro (ca 19 procent). *Av- och nedskrivningar* motsvarade sammanlagt 104 miljoner euro (ca 4 procent). *Övriga rörelsekostnader* uppgick till 574 miljoner euro (ca 22 procent). Totalt uppgick rörelsekostnaderna till 2 360 miljoner euro, vilket ger ett rörelseresultat på 216 miljoner euro (ca 8 procent av rörelseintäkterna).

Figur 3. Företagens fördelning av rörelsekostnader och rörelseresultat år 2023

Företagens balansräkning under åren 2004–2023

Tabell 2 nedan illustrerar utvecklingen för vissa utvalda poster ur balansräkningen för åren 2004–2023. År 2023 ökade balansomslutningen med 201 miljoner euro (6,7 procent). De *materiella tillgångarna* minskade med 0,7 procent och *fodringarna* minskade med 1,3 procent. Det *egna kapitalet* ökade med 16,0 procent medan det *främmande kapitalet* minskade med 2,7 procent. Antalet företag som ingår i undersökningen ökade från 1 108 år 2022 till 1 123 år 2023. Poster ur balansräkningen visas med löpande priser i **tabell 2** nedan:

Tabell 2. Utvalda poster ur balansräkningen åren 2004–2023

Miljoner euro / antal företag						
2004	1 786,3	823,4	245,8	674,7	813,8	698
2005	1 812,5	791,6	342,7	715,4	810,9	724
2006	1 772,5	771,4	276,0	646,2	822,9	765
2007	1 948,5	788,9	324,1	760,9	918,1	826
2008	2 293,4	969,6	423,0	747,8	1 253,6	858
2009	2 293,0	986,2	341,2	767,9	1 219,0	893
2010	2 323,3	895,4	466,7	810,7	1 195,9	888
2011	2 373,3	892,8	480,7	835,5	1 219,0	903
2012	2 519,4	1 039,5	520,5	980,8	1 212,3	923
2013	2 835,9	1 187,3	676,7	1 106,1	1 368,2	942
2014	2 678,4	1 102,0	503,5	938,3	1 365,1	937
2015	2 841,5	1 163,6	554,3	991,8	1 442,8	969
2016	2 741,4	1 123,1	534,4	1 001,8	1 356,3	972
2017	2 686,4	1 009,5	508,7	986,2	1 301,4	971
2018	2 771,6	1 121,1	539,7	1 002,3	1 351,3	976
2019	2 574,7	1 126,7	519,9	925,0	1 235,3	1 006
2020	2 499,2	1 102,0	498,5	880,6	1 229,7	1 008
2021	2 874,1	1 208,0	560,3	1 131,2	1 404,0	1 079
2022	3 003,8	1 272,7	617,5	1 193,6	1 477,9	1 108
2023	3 204,9	1 263,2	609,3	1 384,9	1 437,4	1 123
Årsförändring, procent						
2004–2005	1,5	-3,9	39,5	6,0	-0,4	3,7
2005–2006	-2,2	-2,6	-19,5	-9,7	1,5	5,7
2006–2007	9,9	2,3	17,4	17,8	11,6	8,0
2007–2008	17,7	22,9	30,5	-1,7	36,5	3,9
2008–2009	0,0	1,7	-19,3	2,7	-2,8	4,1
2009–2010	1,3	-9,2	36,8	5,6	-1,9	-0,6
2010–2011	2,2	-0,3	3,0	3,1	1,9	1,7
2011–2012	6,2	16,4	8,3	17,4	-0,5	2,2
2012–2013	12,6	14,2	30,0	12,8	12,9	2,1
2013–2014	-5,6	-7,2	-25,6	-15,2	-0,2	-0,5
2014–2015	6,1	5,6	10,1	5,7	5,7	3,4
2015–2016	-3,5	-3,5	-3,6	1,0	-6,0	0,3
2016–2017	-2,0	-10,1	-4,8	-1,6	-4,0	-0,1
2017–2018	3,2	11,1	6,1	1,6	3,8	0,5
2018–2019	-7,1	0,5	-3,7	-7,7	-8,6	3,1
2019–2020	-2,9	-2,2	-4,1	-4,8	-0,5	0,2
2020–2021	15,0	9,6	12,4	28,5	14,2	7,0
2021–2022	4,5	5,4	10,2	5,5	5,3	2,7
2022–2023	6,7	-0,7	-1,3	16,0	-2,7	1,4

God lönsamhet i tillverkningsindustrin

Bokslutsstatistiken för år 2023 omfattar 131 företag inom *tillverkningsindustrin*. De olika näringsgrenar som finns representerade inom tillverkningsindustrin finns bifogade sist i meddelandet. De företag inom tillverkningsindustrin som undersökningen omfattar hade tillsammans ca 1 336 personer¹ anställda år 2023. Företagens storlek varierar från enmansföretag till företag med över hundra anställda. I undersökningsmaterialet utgör *livsmedel- och dryckestillverkning* den största undergruppen inom industribranschen² följt av *försörjning av el, gas, värme och kyla, tillverkning av metallvaror* samt *trävaruindustri*. Tillverkningsindustrin stod för ca 7,6 procent av det totala antalet arbetsplatser på Åland år 2023, samt ca 9,9 procent av Ålands BNP år 2022.

Tabell 3 visar resultat- och balansräkningen för tillverkningsindustrin totalt för åren 2022–2023. År 2023 var *omsättningen* 594 miljoner euro, en ökning med knappt 16 procent från år 2022. Den största kostnadsposten var *material och tjänster* totalt där utgifterna var närmare 350 miljoner euro. Andra betydande kostnadsposter var *personalkostnader totalt* som uppgick till drygt 96 miljoner euro samt *övriga rörelsekostnader* som uppgick till ca 93 miljoner euro. *Rörelsevinsten* var år 2023 nästan 63 miljoner euro, vilket var ca 6,3 procent högre än under 2022. *Finansiella intäkter och kostnader* uppgick 2023 till 1,4 miljoner euro (-2,4 miljoner 2022). *Räkenskapsperiodens resultat* blev därmed år 2023 ca 43 miljoner euro (ca 37 miljoner 2022).

I balansräkningen var *balansomslutningen* år 2023 ca 1 017 miljoner euro (851 miljoner euro 2022). På den aktiva sidan är de största posterna *materiella tillgångar totalt* (436 miljoner euro), *fordringar totalt* (290 miljoner euro) samt *placeringar totalt* (140 miljoner euro). På den passiva sidan uppgick det *egna kapitalet* till 467 miljoner euro och det *främmande kapitalet* till 484 miljoner euro.

En del av ökningarna jämfört med år 2022 beror på förändringar i koncernstrukturen hos företag inom branschen tillverkningsindustri. Bland annat har icke-åländska företag fusionerats in i företag med åländsk hemort.

I **tabell 4** och **figur 5** presenteras de olika finansiella nyckeltalen för *tillverkningsindustrin*. Nyckeltalen *avkastningsprocenten på investerat kapital* och *nettoresultatprocenten* är höga. *Driftsbidragsprocenten* borde inom industrin vara 10 – 25 procent, och med 15,9 procent uppfyller tillverkningsindustrin som helhet detta mål. *Rörelseresultatprocenten* för branschen som helhet är god. Tillverkningsindustrin som helhet kännetecknas fortfarande av god *soliditet*, *kassalikviditet* samt *balanslikviditet*.

¹ Inkluderar inte personal i åländska företag som saknar arbetsställe på Åland.

² Sett till antalet företag i grundmaterialet.

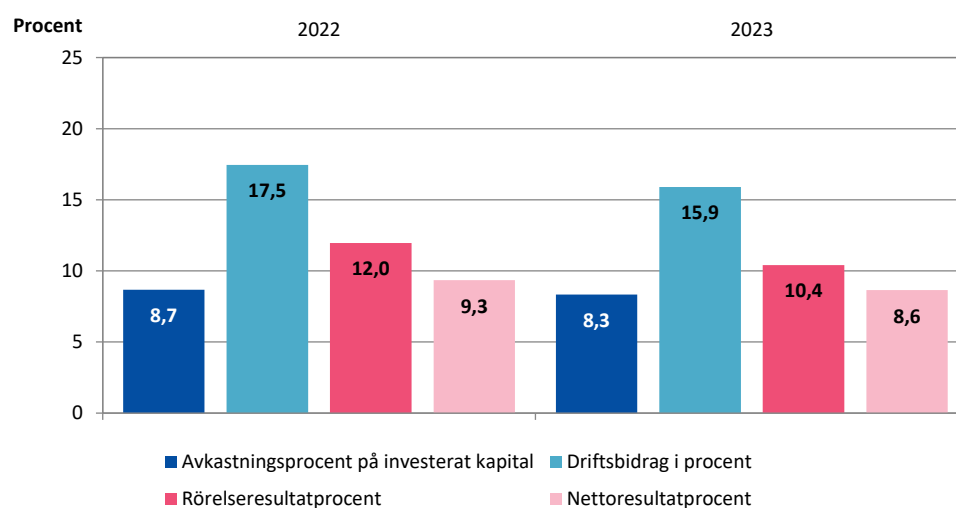
Tabell 3. Tillverkningsindustrins totala resultat- och balansräkning

	2022	2023
Antal företag	124	131
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	513 914	593 988
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	3 231	26 005
Tillverkning för eget bruk	1 438	6 533
Övriga rörelseintäkter	9 133	7 858
Material och tjänster totalt	-276 809	-349 735
Personalkostnader totalt	-85 735	-96 275
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-28 799	-33 040
Övriga rörelsekostnader	-77 446	-92 703
Rörelsevinst (-förlust)	58 928	62 632
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-2 415	1 415
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	56 513	64 047
Extraordinära poster totalt	0	0
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	56 513	64 047
Bokslutsdispositioner totalt	-8 093	-9 319
Direkta skatter totalt	-11 229	-12 042
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	37 191	42 686
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	14 777	22 007
Materiella tillgångar totalt	350 704	435 752
Placeringar totalt	99 484	139 700
Bestående aktiva	464 965	597 459
Omsättningstillgångar totalt	67 257	86 817
Fordringar totalt	284 798	289 584
Finansiella värdepapper totalt	443	2 104
Kassa och banktillgodohavanden	33 172	40 748
Rörliga aktiva totalt	385 670	419 253
Aktiva totalt	850 634	1 016 712
PASSIVA		
Eget kapital totalt	356 491	466 629
Ackumulerade bokslutsdispositioner	58 791	66 284
Obligatoriska reserveringar totalt	0	90
Kortfristigt främmande kapital totalt	199 329	185 470
Långfristigt främmande kapital totalt	236 023	298 239
Passiva totalt	850 634	1 016 711

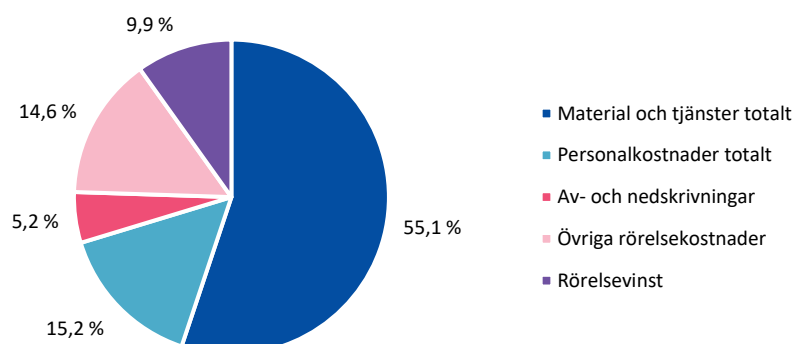
Tabell 4. Tillverkningsindustrins nyckeltal

Nyckeltal	2023			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	601 846			
Omsättning i 1 000 euro	593 988			
Avkastningsprocent på investerat kapital	8,3	-0,5	6,9	20,7
Skuldränta	2,5	0,1	1,5	3,6
Driftsbidrag i procent	15,9	2,7	13,1	26,3
Rörelseresultatprocent	10,4	-0,3	7,0	15,9
Nettoresultatprocent	8,6	-1,2	4,1	13,7
Personalkostnader i procent av omsättningen	16,2	10,4	21,8	40,7
Soliditet	52,4	15,4	45,5	72,0
Kassalikviditet	1,8	0,5	1,3	3,6
Balanslikviditet	2,3	1,0	2,0	5,0

Figur 4. Tillverkningsindustrins resultatnyckeltal 2022–2023

Figur 5. Tillverkningsindustrins rörelsekostnader och rörelseresultat år 2023

Ökad vinst inom byggbranschen

För år 2023 ingick 180 företag inom *byggbranschen* i bokslutsstatistiken. De företag som ingår i bokslutsstatistiken sysselsatte tillsammans ca 755 personer³. Byggbranschen stod för ca 6,3 procent av det totala antalet arbetsplatser på Åland år 2023 och dess andel av BNP år 2022 var ca 5,0 procent. Byggbranschen domineras av underbranschen *byggande av bostadshus och andra byggnader*, både i antal företag (drygt 41 procent av företagen i byggbranschen) och i omsättning (knappt 52 procent av omsättningen).

Tabell 5 visar resultat- och balansräkningen för byggbranschen totalt. Byggbranschen uppvisade under år 2023 en *omsättning* på ca 182 miljoner euro (en minskning med 0,7 procent). De största kostnadsposterna var *material och tjänster* totalt på 103 miljoner euro (en minskning med 4,6 procent) och *personalkostnader* totalt på 42 miljoner euro (en ökning med 8,7 procent). *Räkenskapsperiodens vinst* var 9,0 miljoner euro (7,3 miljoner 2022).

De tio största företagen stod för ca 49 procent av byggbranschens omsättning år 2023 (samma andel som året innan). Dessa företag stod samtidigt för 48 procent av vinsten (samma andel året innan). De allra största byggprojekten kan ha relativt stor inverkan på branschens olika nyckeltal beroende på vilken fas projekten befinner sig i. Till exempel omsättning och mängden främmande kapital uppvisar ofta betydande årliga variationer.

Balansomslutningen för byggbranschen var 160 miljoner euro år 2023 (en minskning med 4,2 procent). De största posterna på den aktiva sidan var *omsättningstillgångar totalt* (47 miljoner euro), *materiella tillgångar totalt* (ca 36 miljoner euro), *fordringar totalt* (34 miljoner euro) samt *kassa och banktillgodohavanden* (ca 25 miljoner euro). På den passiva sidan är det *egna kapitalet* 79 miljoner euro och det *främmande kapitalet* 80 miljoner euro. Det egna kapitalet ökade med 4,8 procent, medan det främmande kapitalet minskade med 11,0 procent. De största förändringarna jämfört med 2022 på den aktiva sidan är att *omsättningstillgångar totalt* minskade med sju miljoner euro. Den största förändringen på den passiva sidan är minskningen av det främmande kapitalet (med ca 10 miljoner euro).

Tabell 6 och **figur 6** presenterar de olika nyckeltalen för byggbranschen. På grund av de stora årliga variationerna i till exempel omsättning varierar även värden för flera nyckeltal från år till år. *Avkastningsprocenten på investerat kapital* är i likhet med tidigare år betydligt högre än *skuldräntan*, vilket är bra. *Driftsbidraget i procent* samt *rörelseresultatprocenten* var nöjaktiga. *Nettoresultatprocenten* förbättrades något, och uppgick till 4,8 procent. *Personalkostnaderna i procent av omsättningen* var 23,4 procent för byggbranschen år 2023. Nyckeltalen som visar kapitalstrukturen förbättrades något från 2022. *Soliditetsprocenten* är god – den låg 2023 på ca 50 procent. Likviditeten kan fortsättningsvis betecknas som tillfredsställande, *kassalikviditeten* är på gränsen till god.

³ Inkluderar inte personal i åländska företag som saknar arbetsställe på Åland.

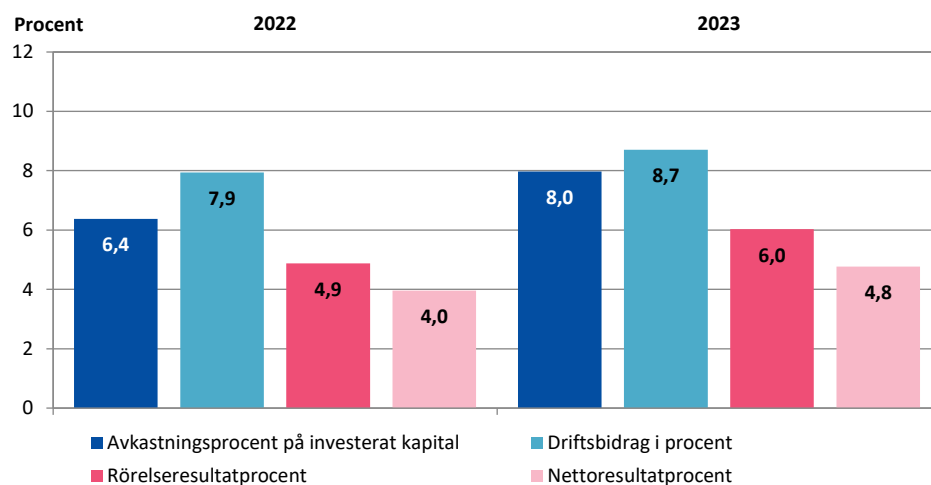
Tabell 5. Byggbranschens totala resultat- och balansräkning

	2022	2023
Antal företag	180	180
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	182 974	181 767
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	363	-4 307
Tillverkning för eget bruk	-5 001	1 208
Övriga rörelseintäkter	2 125	2 862
Material och tjänster totalt	-108 198	-103 270
Personalkostnader totalt	-39 062	-42 460
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-5 676	-4 946
Övriga rörelsekostnader	-18 497	-19 730
Rörelsevinst (-förlust)	9 028	11 125
Finansiella intäkter och kostnader totalt	21	97
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	9 049	11 223
Extraordinära poster totalt	0	0
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	9 049	11 223
Bokslutsdispositioner totalt	-57	240
Direkta skatter totalt	-1 713	-2 425
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	7 279	9 038
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	934	682
Materiella tillgångar totalt	35 960	36 421
Placeringar totalt	16 950	16 145
Bestående aktiva	53 845	53 249
Omsättningstillgångar totalt	54 076	46 980
Fordringar totalt	36 164	34 261
Finansiella värdepapper totalt	685	710
Kassa och banktillgodohavanden	22 221	24 773
Rörliga aktiva totalt	113 146	106 723
Aktiva totalt	166 991	159 972
PASSIVA		
Eget kapital totalt	75 594	79 199
Ackumulerade bokslutsdispositioner	954	523
Obligatoriska reserveringar totalt	230	0
Kortfristigt främmande kapital totalt	72 101	59 967
Långfristigt främmande kapital totalt	18 112	20 282
Passiva totalt	166 991	159 972

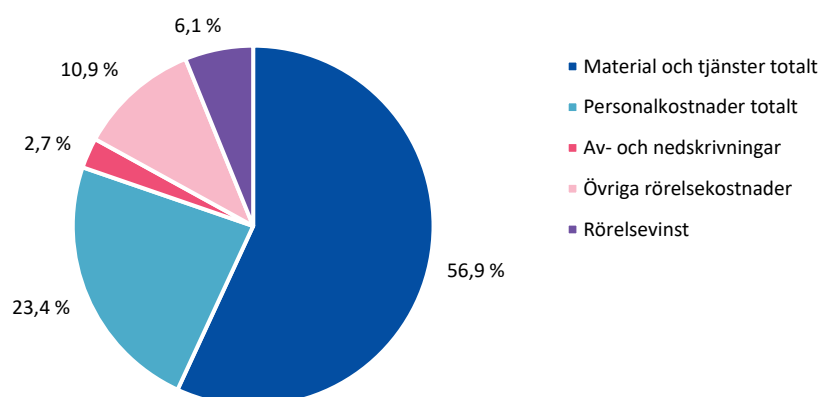
Tabell 6. Byggbranschens nyckeltal

Nyckeltal	2023			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	184 630			
Omsättning i 1 000 euro	181 767			
Avkastningsprocent på investerat kapital	8,0	-0,2	9,6	27,7
Skuldränta	1,0	0,1	1,1	3,7
Driftsbidrag i procent	8,7	2,0	7,1	18,3
Rörelseresultatprocent	6,0	-1,0	3,8	12,2
Nettoresultatprocent	4,8	-3,5	3,0	9,2
Personalkostnader i procent av omsättningen	23,4	14,2	31,0	46,4
Soliditet	49,8	17,5	47,6	72,7
Kassalikviditet	1,0	0,5	1,2	2,7
Balanslikviditet	1,8	1,0	1,6	3,4

Figur 6. Byggbranschens resultatnyckeltal 2022–2023

Figur 7. Byggbranschens rörelsekostnader och rörelseresultat år 2023

Förbättrade lönsamhetsnyckeltal för partihandeln

Handeln är här uppdelad i parti- och detaljhandel. *Partihandeln* i undersökningen omfattar 78 företag och antalet sysselsatta uppgick till 305 personer år 2023⁴. *Detaljhandeln* i sin tur representeras i undersökningen av 132 företag, som tillsammans sysselsatte 682 personer år 2023⁵. Partihandeln stod för ca 1,8 procent av det totala antalet arbetsplatser år 2023, medan detaljhandelns andel av arbetsplatserna var ca 6,1 procent (sammanlagt 7,9 procent). Partihandelns andel av BNP uppgick till ca 1,7 procent år 2022 medan detaljhandelns andel var ungefär 4,2 procent (sammanlagt 5,9 procent).

Resultat- och balansräkningen för partihandeln totalt presenteras i **tabell 7**, medan detaljhandelns resultat- och balansräkning presenteras i **tabell 8**. Partihandelns *omsättning* uppgick 2023 till 155 miljoner euro, medan detaljhandelns omsättning var ca 296 miljoner euro. Den sammanlagda omsättningen inom handeln var därmed ca 451 miljoner euro år 2023 (samma som år 2022). Inom partihandeln är det några få stora företag som dominerar branschen, av partihandelns 78 företag stod de fem största företagen för ca 66 procent av branschens totala omsättning. Deras andel av räkenskapens vinst var betydligt lägre (9,1 procent). Inom detaljhandeln stod de fem största bolagen för drygt 63 procent av omsättningen och ca 53 procent av räkenskapens vinst.

För både parti- och detaljhandeln är den största kostnadsposten *material och tjänster* totalt (119 miljoner euro respektive 227 miljoner euro). *Rörelsevinsten* var för partihandeln 9,0 miljoner euro och för detaljhandeln 10,0 miljoner euro. *Räkenskapsperiodens vinst* var för partihandeln 11,3 miljoner euro (samma som år 2022). För detaljhandeln var *räkenskapsperiodens vinst* ca 5,4 miljoner euro (8,1 miljoner 2022).

Balansomslutningen var för partihandeln 276 miljoner euro (281 miljoner 2022) och för detaljhandeln 160 miljoner euro (159 miljoner 2022). För partihandeln var den största posten på den aktiva sidan *placeringar totalt* (120 miljoner euro) medan det för detaljhandeln var *materiella tillgångar totalt* (46 miljoner euro). För partihandeln var det *egna kapitalet* 145 miljoner euro och det *främmande kapitalet* 130 miljoner euro. För detaljhandeln var både det *egna kapital* samt det *främmande kapitalet* ca 77 miljoner euro.

De olika nyckeltalen för partihandeln presenteras i **tabell 9**, medan detaljhandelns nyckeltal presenteras i **tabell 10**. Både detaljhandelns och partihandelns *avkastningsprocent på investerat kapital* var klart högre än branschernas *skuldränta*. *Driftsbidragsprocenten* borde inom handeln vara mellan 2 – 10 procent, och både parti- och detaljhandeln som helhet uppfyllde detta mål. Både *Rörelseresultatprocenten* och *nettoresultatprocenten* förbättrades för partihandeln, men försämrades för detaljhandeln 2023. *Soliditeten* var god för både partihandeln och för detaljhandeln. *Kassalikviditeten* var god för partihandeln, men bara tillfredsställande för detaljhandeln. *Balanslikviditeten* var tillfredsställande för både parti- och detaljhandeln.

⁴ Inkluderar inte personal i åländska företag som saknar arbetsställe på Åland.

⁵ Samma som ovan.

Tabell 7. Partihandelns totala resultat- och balansräkning

	2022	2023
Antal företag	80	78
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	158 441	154 753
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	0	0
Tillverkning för eget bruk	0	0
Övriga rörelseintäkter	6 532	10 033
Material och tjänster totalt	-122 126	-119 333
Personalkostnader totalt	-17 696	-17 727
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-2 299	-2 276
Övriga rörelsekostnader	-18 048	-16 466
Rörelsevinst (-förlust)	4 804	8 986
Finansiella intäkter och kostnader totalt	4 729	3 507
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	9 533	12 492
Extraordinära poster totalt	0	0
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	9 533	12 492
Bokslutsdispositioner totalt	2 692	-236
Direkta skatter totalt	-955	-999
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	11 270	11 257
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	811	3 720
Materiella tillgångar totalt	39 091	39 851
Placeringar totalt	121 614	120 475
Bestående aktiva	161 516	164 046
Omsättningstillgångar totalt	28 340	27 028
Fordringar totalt	73 705	72 171
Finansiella värdepapper totalt	3 208	2 114
Kassa och banktillgodohavanden	13 953	10 539
Rörliga aktiva totalt	119 207	111 852
Aktiva totalt	280 723	275 898
PASSIVA		
Eget kapital totalt	144 372	144 871
Ackumulerade bokslutsdispositioner	868	732
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Kortfristigt främmande kapital totalt	68 686	65 058
Långfristigt främmande kapital totalt	66 797	65 237
Passiva totalt	280 723	275 898

Tabell 8. Detaljhandelns totala resultat- och balansräkning

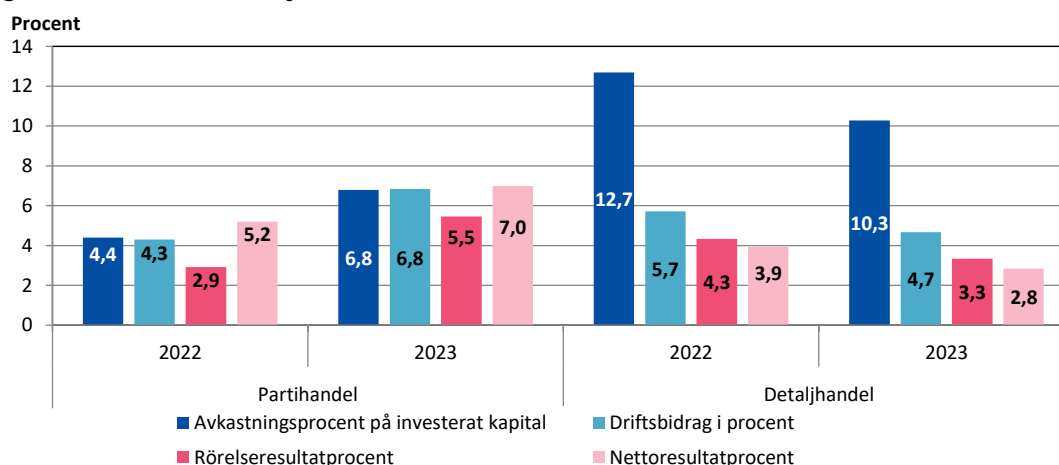
	2022	2023
Antal företag	134	132
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	292 862	295 805
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	-113	0
Tillverkning för eget bruk	0	0
Övriga rörelseintäkter	2 826	3 036
Material och tjänster totalt	-222 981	-227 403
Personalkostnader totalt	-30 514	-32 005
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-4 067	-3 958
Övriga rörelsekostnader	-25 209	-25 498
Rörelsevinst (-förlust)	12 804	9 976
Finansiella intäkter och kostnader totalt	610	-67
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	13 414	9 910
Extraordinära poster totalt	0	0
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	13 414	9 910
Bokslutsdispositioner totalt	-3 546	-3 079
Direkta skatter totalt	-1 775	-1 420
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	8 094	5 410
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	1 414	1 742
Materiella tillgångar totalt	44 482	45 585
Placeringar totalt	29 987	35 662
Bestående aktiva	75 884	82 989
Omsättningstillgångar totalt	45 523	41 652
Fordringar totalt	21 680	22 333
Finansiella värdepapper totalt	998	1 124
Kassa och banktillgodohavanden	15 392	11 708
Rörliga aktiva totalt	83 593	76 816
Aktiva totalt	159 477	159 805
PASSIVA		
Eget kapital totalt	75 306	76 857
Ackumulerade bokslutsdispositioner	3 480	5 206
Obligatoriska reserveringar totalt	474	605
Kortfristigt främmande kapital totalt	59 302	53 836
Långfristigt främmande kapital totalt	20 915	23 302
Passiva totalt	159 477	159 806

Tabell 9. Partihandelns nyckeltal

Nyckeltal	2023			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	164 787			
Omsättning i 1 000 euro	154 753			
Avkastningsprocent på investerat kapital	6,8	0,0	10,6	22,8
Skuldränta	3,1	0,0	0,3	2,2
Driftsbidrag i procent	6,8	1,2	5,4	14,9
Rörelseresultatprocent	5,5	0,5	4,6	11,5
Nettoresultatprocent	7,0	-0,1	3,9	10,1
Personalkostnader i procent av omsättningen	11,5	5,1	15,9	37,5
Soliditet	52,8	27,9	55,2	72,2
Kassalikviditet	1,3	0,6	1,5	2,5
Balanslikviditet	1,7	1,2	2,4	4,3

Tabell 10. Detaljhandelns nyckeltal

Nyckeltal	2023			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	298 841			
Omsättning i 1 000 euro	295 805			
Avkastningsprocent på investerat kapital	10,3	-0,3	7,3	19,9
Skuldränta	2,2	0,1	1,3	3,0
Driftsbidrag i procent	4,7	0,0	3,4	10,0
Rörelseresultatprocent	3,3	-0,3	2,3	7,5
Nettoresultatprocent	2,8	-0,7	1,8	5,8
Personalkostnader i procent av omsättningen	10,8	10,8	17,9	27,4
Soliditet	51,4	12,4	41,7	65,5
Kassalikviditet	0,7	0,3	0,7	1,7
Balanslikviditet	1,4	1,0	1,7	3,1

Figur 8. Handelns resultatnyckeltal 2022–2023

Förbättrat rörelseresultat för sjötransportbranschen

Transportbranschen har här indelats i två huvudgrupper, *sjötransport* och *övrig transport*. Dessa presenteras var för sig. Antalet företag i undersökningen som ingick i sjöfartsbranschen var 23 företag år 2023 och antalet anställda uppgick till ca 2 400 personer⁶. Underlaget inkluderar företag med varierande personalstorlek; ungefär en tredjedel av företagen sysselsätter 0 till 4 personer, men branschen omfattar även mycket stora rederier. De övriga transporterna, som omfattar land- och lufttransporter, stödtjänster till transport, samt postverksamhet, bestod av 45 företag år 2023. Dessa sysselsatte tillsammans 466 arbetstagare⁷. Branschen består till stor del av företag med ett fåtal anställda, men även flertalet medelstora och stora företag. Transportbranschen stod för 15,6 procent av det totala antalet arbetsplatser år 2023, varav sjötransportbranschen stod för ca 12,5 procentenheter. Transportbranschens bidrag till BNP låg 2022 på ca 18,2 procent, varav sjötransporterna stod för ca 14,9 procentenheter.

Resultat- och balansräkningen för sjötransportbranschen presenteras i **tabell 11**, medan den övriga transportbranschens resultat- och balansräkning presenteras i **tabell 12**. *Omsättningen* för sjötransportbranschen uppgick 2023 till ca 793 miljoner euro (en ökning med 5,8 procent från 2022) medan *rörelseresultatet* uppgick till drygt 100 miljoner euro (27,7 miljoner euro 2022). *Finansiella intäkter- och kostnader* var ca -9,1 miljoner euro (-6,9 miljoner euro 2022) medan *bokslutsdispositioner totalt* var mer än -38 miljoner euro (18 miljoner euro 2022). *Räkenskapsperiodens vinst* var 44 miljoner euro (38 miljoner euro 2022). *Omsättningen* för den övriga transportbranschen minskade 2023 med 2,7 miljoner euro (ca 2,7 procent) och uppgick till knappt 97 miljoner euro. *Räkenskapsperiodens vinst* minskade i sin tur med drygt 1,9 miljoner, och slutade i en förlust med ca 0,3 miljoner euro.

Balansomslutningen för sjötransportbranschen var 995 miljoner euro (minskning med 5,6 procent från 2022), medan den var 145 miljoner euro för den övriga transportbranschen (en ökning med 6,0 procent). Den aktiva sidan domineras både hos sjötransportbranschen och hos den övriga transportbranschen av *materiella tillgångar totalt* (501 miljoner euro respektive 95 miljoner euro). Det *egna kapitalet* hos sjötransportbranschen var 300 miljoner euro medan det *främmande kapitalet* var 407 miljoner euro. Hos den övriga transportbranschen var det *egna kapitalet* 75 miljoner euro medan det *främmande kapitalet* var nästan 59 miljoner euro.

Sjötransportbranschens olika nyckeltal presenteras i **tabell 13**, medan den övriga transportbranschens nyckeltal presenteras i **tabell 14**. För sjötransportbranschen var avkastningsprocenten på investerat kapital positivt, och högre än skuldräntan. Både *rörelseresultat- och nettoresultatprocenten* är positiva för sjötransportbranschen. För den övriga transportbranschen var avkastningsprocenten på investerat kapital, rörelseresultatprocenten samt nettoresultatprocenten positiva, även om värdena var något svagare än år 2022. Både sjötransportbranschen och den övriga transportbranschen har fortsättningsvis god *soliditet*, och den förbättrades för båda branscher år 2023. Kassalikviditeten var god för sjötransportbranschen och tillfredsställande för den övriga transportbranschen, medan balanslikviditeten endast var tillfredsställande för båda branscher.

⁶ Inkluderar inte personal i åländska företag som saknar arbetsställe på Åland.

⁷ Samma som ovan.

Tabell 11. Sjötransportbranschens totala resultat- och balansräkning

	2022	2023
Antal företag	27	23
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	749 105	792 922
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	0	0
Tillverkning för eget bruk	0	0
Övriga rörelseintäkter	59 717	70 193
Material och tjänster totalt	-223 175	-224 262
Personalkostnader totalt	-152 952	-161 206
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-48 254	-37 353
Övriga rörelsekostnader	-356 723	-339 794
Rörelsevinst (-förlust)	27 718	100 500
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-6 900	-9 085
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	20 818	91 414
Extraordinära poster totalt	0	0
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	20 818	91 414
Bokslutsdispositioner totalt	18 162	-38 202
Direkta skatter totalt	-812	-8 868
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	38 168	44 344
		76
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	4 989	12 754
Materiella tillgångar totalt	596 270	500 763
Placeringar totalt	158 662	180 614
Bestående aktiva	759 922	694 132
Omsättningstillgångar totalt	18 682	17 596
Fordringar totalt	127 362	116 434
Finansiella värdepapper totalt	396	0
Kassa och banktillgodohavanden	146 627	166 374
Rörliga aktiva totalt	293 067	300 404
Aktiva totalt	1 052 989	994 536
PASSIVA		
Eget kapital totalt	303 013	299 569
Ackumulerade bokslutsdispositioner	244 765	288 295
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Kortfristigt främmande kapital totalt	227 638	206 238
Långfristigt främmande kapital totalt	277 572	200 434
Passiva totalt	1 052 989	994 536

Tabell 12. Övriga transportbranschens totala resultat- och balansräkning

	2022	2023
Antal företag	51	45
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	99 490	96 816
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	-340	0
Tillverkning för eget bruk	0	0
Övriga rörelseintäkter	1 862	2 281
Material och tjänster totalt	-47 361	-47 174
Personalkostnader totalt	-26 106	-25 590
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-8 814	-8 268
Övriga rörelsekostnader	-14 449	-15 653
Rörelsevinst (-förlust)	4 283	2 411
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-1 694	-1 952
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	2 588	459
Extraordinära poster totalt	0	0
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	2 588	459
Bokslutsdispositioner totalt	-464	-264
Direkta skatter totalt	-479	-458
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	1 646	-263
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	379	599
Materiella tillgångar totalt	99 920	94 542
Placeringar totalt	2 670	20 659
Bestående aktiva	102 969	115 800
Omsättningstillgångar totalt	3 054	5 250
Fordringar totalt	18 162	15 491
Finansiella värdepapper totalt	618	641
Kassa och banktillgodohavanden	11 550	7 334
Rörliga aktiva totalt	33 384	28 716
Aktiva totalt	136 353	144 516
PASSIVA		
Eget kapital totalt	65 419	75 368
Ackumulerade bokslutsdispositioner	11 152	10 228
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Kortfristigt främmande kapital totalt	23 325	25 411
Långfristigt främmande kapital totalt	36 457	33 510
Passiva totalt	136 353	144 516

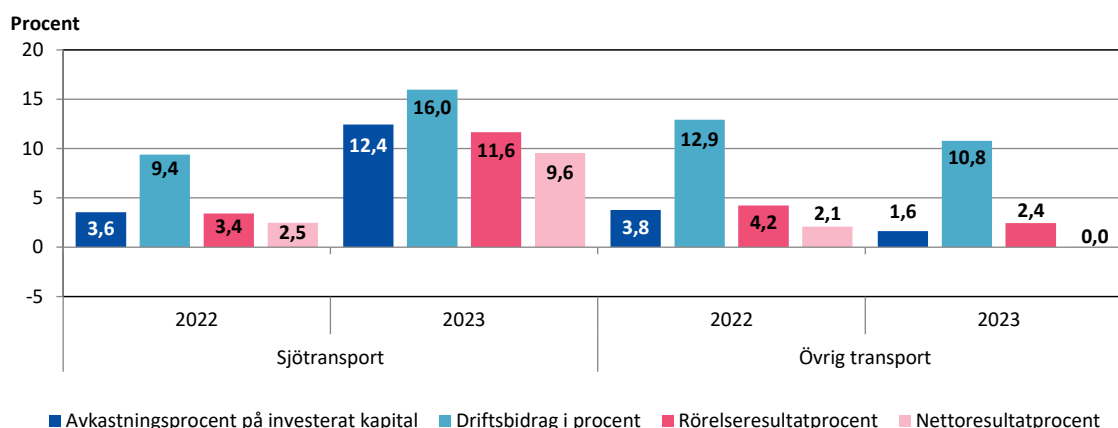
Tabell 13. Sjötransportbranschens nyckeltal

Nyckeltal	2023			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	863 114			
Omsättning i 1 000 euro	792 922			
Avkastningsprocent på investerat kapital	12,4	0,3	20,7	34,0
Skuldränta	4,6	0,0	0,0	2,1
Driftsbidrag i procent	16,0	3,4	11,9	30,9
Rörelseresultatprocent	11,6	-2,9	6,3	20,7
Nettoresultatprocent	9,6	-4,6	4,2	21,2
Personalkostnader i procent av omsättningen	20,3	25,1	47,7	65,5
Soliditet	59,1	38,7	62,0	91,4
Kassalikviditet	1,4	1,0	3,6	7,4
Balanslikviditet	1,5	1,1	3,6	7,4

Tabell 14. Övriga transportbranschens nyckeltal

Nyckeltal	2023			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	99 097			
Omsättning i 1 000 euro	96 816			
Avkastningsprocent på investerat kapital	1,6	-2,0	9,7	22,6
Skuldränta	2,8	0,0	1,4	4,1
Driftsbidrag i procent	10,8	4,4	16,4	29,2
Rörelseresultatprocent	2,4	-1,3	8,0	13,2
Nettoresultatprocent	0,0	-3,5	5,7	12,7
Personalkostnader i procent av omsättningen	26,4	4,7	23,0	33,8
Soliditet	59,2	24,8	47,5	71,0
Kassalikviditet	0,9	0,8	1,4	2,5
Balanslikviditet	1,1	0,9	1,5	2,5

Figur 9. Transportbranschens resultatnyckeltal år 2022–2023

Minskad vinst för hotell- och restaurangbranschen

I undersökningen omfattades *hotell- och restaurangbranschen* år 2023 av 128 företag, vars anställda uppgick till ca 540 personer⁸. Branschen svarade år 2023 för ca 4,3 procent av det totala antalet arbetsplatser på Åland och dess andel av BNP uppgick år 2022 till ca 2,4 procent. Likt branschen detaljhandel bör här noteras att den låga BNP-andelen i jämförelse med sysselsättningen tyder på lägre arbetsproduktivitet än i övriga ekonomin. Branschen innefattar restauranger, kaféer, hotell, och andra övernattningsanläggningar.

Resultat- och balansräkningen för hotell- och restaurangbranschen totalt presenteras i **tabell 15**. År 2023 omsatte hotell- och restaurangbranschen nästan 66 miljoner euro (en ökning med 3,1 procent från år 2022). Omsättningen för hotell- och restaurangbranschen var år 2023 den största som uppmätts de senaste 16 åren. De fem största företagen stod 2023 för ca 38 procent av branschens totala *omsättning* och 41 procent av *räkenskapens vinst*. De stora kostnadsposterna var *personalkostnader totalt* och *material och tjänster totalt* (med ca 23 miljoner euro respektive ca 21 miljoner euro). *Rörelsevinsten* uppgick år 2023 till 3,3 miljoner euro (4,4 miljoner euro 2022), medan *räkenskapsperiodens resultat* uppgick till 1,9 miljoner euro (4,3 miljoner euro 2022).

Balansomslutningen uppgick 2023 till ca 94 miljoner euro. Den dominerande posten på den aktiva sidan var *materiella tillgångar totalt* med 56 miljoner euro. Förutom denna var de största posterna *omsättningstillgångar* (11,7 miljoner euro), *placeringar totalt* (7,9 miljoner euro) samt *kassa och banktillgodohavanden* (7,2 miljoner euro). Det *egna kapitalet* var 33 miljoner euro och det *främmande kapitalet* ca 60 miljoner euro.

Nyckeltalen för hotell- och restaurangbranschen år 2023 presenteras i **tabell 16**. Flera av nyckeltalen var lite svagare än år 2022. *Avkastningsprocenten på investerat kapital* var högre än *skuldräntan*. *Driftsbidragsprocenten*, som inom tjänstebansherna borde vara mellan 5–15 procent, låg på 9,9 procent. *Rörelseresultatprocenten* är svag för branschen som helhet (på gränsen till nöjaktig). *Nettoresultatprocenten* är positiv, vilket innebär att branschen kan betecknas som lönsam. *Personalkostnader i procent av omsättningen* är för hotell- och restaurangbranschen mycket höga (35,5 procent) vilket indikerar att branschen är mycket personalintensiv, andelen ökade dessutom jämfört med år 2022. Soliditeten förstärktes ytterligare något år 2023, men kan fortfarande endast betecknas som tillfredsställande. Både *kassalikviditeten* och *balanslikviditeten* var tillfredsställande för branschen som helhet.

⁸ Inkluderar inte personal i åländska företag som saknar arbetsställe på Åland.

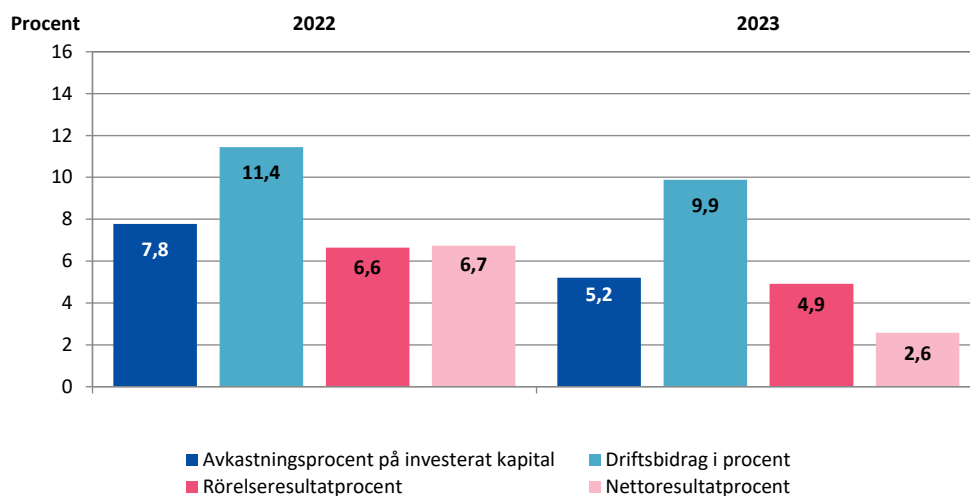
Tabell 15. Hotell- och restaurangbranschens totala resultat- och balansräkning

	2022	2023
Antal företag	123	128
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	63 579	65 548
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	-22	-16
Tillverkning för eget bruk	0	0
Övriga rörelseintäkter	2 187	1 145
Material och tjänster totalt	-20 713	-20 720
Personalkostnader totalt	-21 779	-23 270
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-3 159	-3 308
Övriga rörelsekostnader	-15 726	-16 098
Rörelsevinst (-förlust)	4 367	3 282
Finansiella intäkter och kostnader totalt	575	-946
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	4 941	2 336
Extraordinära poster totalt	0	0
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	4 941	2 336
Bokslutsdispositioner totalt	-138	183
Direkta skatter totalt	-513	-619
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	4 290	1 900
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	1 883	2 294
Materiella tillgångar totalt	55 275	55 872
Placeringar totalt	7 431	7 723
Bestående aktiva	64 588	65 889
Omsättningstillgångar totalt	9 414	11 711
Fordringar totalt	6 679	7 949
Finansiella värdepapper totalt	846	843
Kassa och banktillgodohavanden	9 216	7 245
Rörliga aktiva totalt	26 155	27 748
Aktiva totalt	90 744	93 637
PASSIVA		
Eget kapital totalt	31 209	33 182
Ackumulerade bokslutsdispositioner	619	523
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Kortfristigt främmande kapital totalt	23 921	18 614
Långfristigt främmande kapital totalt	34 995	41 317
Passiva totalt	90 744	93 637

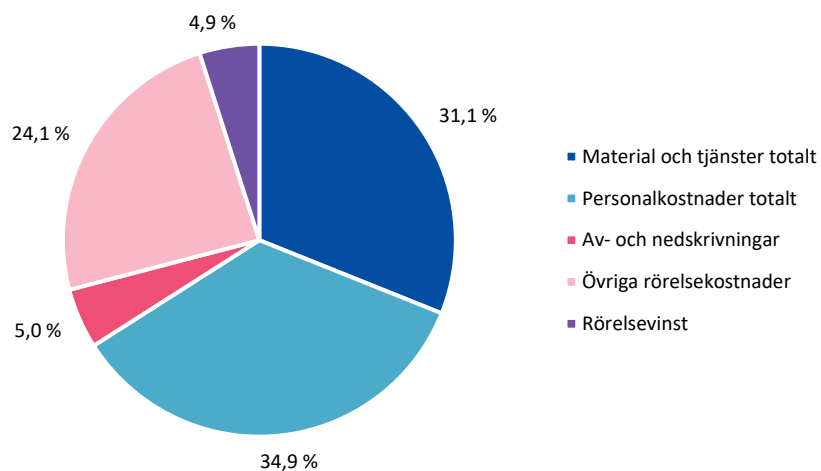
Tabell 16. Hotell- och restaurangbranschens nyckeltal

Nyckeltal	2023			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	66 693			
Omsättning i 1 000 euro	65 548			
Avkastningsprocent på investerat kapital	5,2	-1,2	6,4	29,8
Skuldränta	3,4	0,0	2,3	4,3
Driftsbidrag i procent	9,9	2,0	10,9	28,6
Rörelseresultatprocent	4,9	-1,3	6,1	17,1
Nettoresultatprocent	2,6	-5,8	2,4	11,4
Personalkostnader i procent av omsättningen	35,5	5,7	27,2	39,1
Soliditet	36,0	3,4	23,3	72,3
Kassalikviditet	0,9	0,3	1,0	3,3
Balanslikviditet	1,5	0,5	1,4	4,2

Figur 10. Hotell- och restaurangbranschens resultatnyckeltal 2022–2023

Figur 11. Hotell- och restaurangbranschens rörelsekostnader och rörelseresultat år 2023

Ökad omsättning inom både företagstjänster och personliga tjänster

Tjänstebranschen har här indelats i två huvudgrupper, *företagstjänster* och *personliga tjänster*. Dessa presenteras var för sig. Antalet företag i undersökningen som ingick i företagstjänster var 287 år 2023 och antalet anställda uppgick till ca 1030 personer⁹. Branschen personliga tjänster bestod av 119 företag år 2023 och dessa sysselsatte tillsammans ca 325 arbetstagare¹⁰. Sammanlagt omfattar således tjänstebranschen 406 företag som tillsammans sysselsatte ca 1 350 arbetstagare. Tjänstebranschen består till stor del av företag med ett fåtal anställda, ungefär två tredjedelar av företagen sysselsätter mindre än fem anställda. De anställda inom tjänstebranschen omfattade knappt 14 procent av det totala antalet arbetsplatser inom den privata sektorn år 2023. BNP för de berörda tjänstenäringarna uppgick till ca 12 procent år 2022 (observera att endast privata sektorn ingår i dessa arbetsplats- och BNP-siffror, inte offentlig förvaltning).

Tabell 17 visar resultat- och balansräkningen för företagstjänster medan **tabell 18** visar motsvarande för personliga tjänster. Branschen företagstjänster uppvisade år 2023 en *omsättning* på nästan 197 miljoner euro (en ökning med 6,3 procent från föregående år) medan branschen personliga tjänster uppvisade en omsättning på ca 53 miljoner euro (en minskning med 9,4 procent från föregående år). De största kostnadsposterna för branschen företagstjänster var *material och tjänster totalt* (88 miljoner euro) och *personalkostnader totalt* (70 miljoner euro). För branschen personliga tjänster var de största kostnadsposterna *övriga rörelsekostnader* (22 miljoner euro), följt av *material och tjänster totalt* samt *personalkostnader totalt* (ca 17 miljoner euro vardera). Inom företagstjänster redovisades ett *rörelseresultat* på ca 11,9 miljoner euro, och inom personliga tjänster ca 5 miljoner euro. *Räkenskapsperiodens vinst* var 14,2 miljoner euro för företagstjänster och 6,8 miljoner euro för personliga tjänster.

Balansomslutningen var ca 193 miljoner euro för branschen företagstjänster och 167 miljoner euro för branschen personliga tjänster. De största posterna på den aktiva sidan var för företagstjänster *placeringar totalt* (ca 49 miljoner euro), *materiella tillgångar totalt* (43 miljoner euro) samt *fordringar totalt* (40 miljoner euro). För personliga tjänster var de största posterna *placeringar totalt* (knappt 101 miljoner euro), *kassa och banktillgodohavanden* (ca 35 miljoner euro) och *fordringar totalt* (ca 11 miljoner euro). *Det egna kapitalet* var inom företagstjänster 99 miljoner euro och inom personliga tjänster 110 miljoner euro. *Det främmande kapitalet* var inom företagstjänster 84 miljoner euro och inom personliga tjänster 56 miljoner euro.

Uppgifterna i balansräkningen skiljer sig en hel del jämfört med år 2022, återigen härstammar dessa förändringar från koncernrelaterade åtgärder.

Företagstjänsternas olika nyckeltal presenteras i **tabell 19**, medan de personliga tjänsternas nyckeltal presenteras i **tabell 20**. *Avkastningsprocenten på investerat kapital* är god för både företags- och personliga tjänster totalt sett. *Driftsbidragsprocenten* inom tjänstebranscherna borde vara mellan 5–15 procent, och båda branscher uppfyller målvärdet (företagstjänster 10,5 procent, personliga tjänster 10,6 procent). *Rörelseresultatprocenten* var nöjaktig för både företagstjänster och personliga tjänster. *Nettoresultatprocenten* var positiv för båda branscher. Både företagstjänster och personliga tjänster har relativt höga *personalkostnader i procent av omsättningen*, eftersom tjänstebranscherna består av många olika typer av företag finns det dock stor variation på denna punkt. Både *Soliditeten* och *kassalikviditeten* är god för både företagstjänster och personliga tjänster. *Balanslikviditeten* är tillfredsställande för både företagstjänster och personliga tjänster.

⁹ Inkluderar inte personal i åländska företag som saknar arbetsställe på Åland.

¹⁰ Samma som ovan.

Tabell 17. Företagstjänsternas totala resultat- och balansräkning

	2022	2023
Antal företag	270	287
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	185 752	197 460
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	-43	-118
Tillverkning för eget bruk	1 000	4 113
Övriga rörelseintäkter	4 769	3 725
Material och tjänster totalt	-85 083	-87 923
Personalkostnader totalt	-65 999	-70 290
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-8 408	-9 279
Övriga rörelsekostnader	-23 224	-25 750
Rörelsevinst (-förlust)	8 764	11 938
Finansiella intäkter och kostnader totalt	7 789	2 992
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	16 553	14 930
Extraordinära poster totalt	0	0
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	16 553	14 930
Bokslutsdispositioner totalt	-25	1 167
Direkta skatter totalt	-2 429	-1 906
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	14 099	14 191
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	16 003	17 459
Materiella tillgångar totalt	41 121	43 389
Placeringar totalt	49 830	48 654
Bestående aktiva	106 954	109 503
Omsättningstillgångar totalt	14 697	17 383
Fordringar totalt	37 324	39 992
Finansiella värdepapper totalt	5 259	2 918
Kassa och banktillgodohavanden	29 091	23 154
Rörliga aktiva totalt	86 371	83 447
Aktiva totalt	193 325	192 950
PASSIVA		
Eget kapital totalt	101 447	98 853
Ackumulerade bokslutsdispositioner	10 445	10 044
Obligatoriska reserveringar totalt	300	0
Kortfristigt främmande kapital totalt	45 314	44 137
Långfristigt främmande kapital totalt	35 818	39 915
Passiva totalt	193 325	192 949

Tabell 18. Personliga tjänsternas totala resultat- och balansräkning

	2022	2023
Antal företag	119	119
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	58 578	53 087
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	-29	44
Tillverkning för eget bruk	253	27
Övriga rörelseintäkter	12 068	9 402
Material och tjänster totalt	-17 269	-16 833
Personalkostnader totalt	-16 866	-16 975
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-2 359	-1 621
Övriga rörelsekostnader	-24 377	-22 119
Rörelsevinst (-förlust)	9 999	5 012
Finansiella intäkter och kostnader totalt	2 384	3 141
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	12 382	8 154
Extraordinära poster totalt	0	0
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	12 382	8 154
Bokslutsdispositioner totalt	-241	-631
Direkta skatter totalt	-1 093	-735
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	11 048	6 787
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	1 482	1 797
Materiella tillgångar totalt	9 841	11 004
Placeringar totalt	11 482	101 490
Bestående aktiva	22 804	114 290
Omsättningstillgångar totalt	5 396	5 158
Fordringar totalt	11 603	11 096
Finansiella värdepapper totalt	1 113	998
Kassa och banktillgodohavanden	31 631	35 345
Rörliga aktiva totalt	49 743	52 596
Aktiva totalt	72 548	166 886
PASSIVA		
Eget kapital totalt	40 746	110 360
Ackumulerade bokslutsdispositioner	186	110
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Kortfristigt främmande kapital totalt	17 408	45 608
Långfristigt främmande kapital totalt	14 207	10 808
Passiva totalt	72 548	166 886

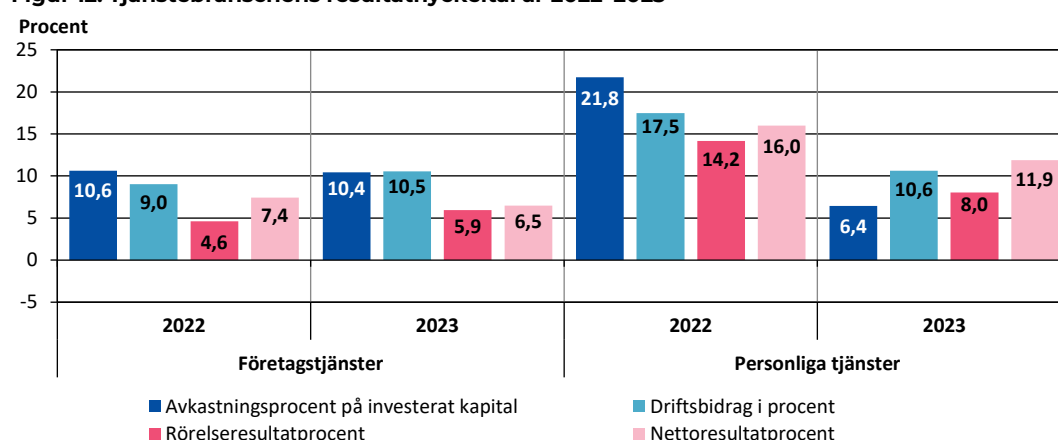
Tabell 19. Företagstjänsternas nyckeltal

Nyckeltal	2023			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	201 185			
Omsättning i 1 000 euro	197 460			
Avkastningsprocent på investerat kapital	10,4	0,8	11,9	41,6
Skuldränta	1,6	0,0	0,1	2,4
Driftsbidrag i procent	10,5	2,1	12,4	32,3
Rörelseresultatprocent	5,9	0,0	8,0	26,9
Nettoresultatprocent	6,5	-0,3	7,1	24,8
Personalkostnader i procent av omsättningen	35,6	6,0	36,1	60,0
Soliditet	56,4	19,0	57,9	86,2
Kassalikviditet	1,5	0,9	2,0	5,1
Balanslikviditet	1,9	1,1	2,3	6,5

Tabell 20. Personliga tjänsternas nyckeltal

Nyckeltal	2023			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	62 489			
Omsättning i 1 000 euro	53 087			
Avkastningsprocent på investerat kapital	6,4	0,0	10,4	30,5
Skuldränta	1,2	0,0	0,4	3,0
Driftsbidrag i procent	10,6	2,6	14,1	31,4
Rörelseresultatprocent	8,0	0,3	7,0	21,9
Nettoresultatprocent	11,9	-0,1	5,2	18,9
Personalkostnader i procent av omsättningen	32,0	2,0	25,0	48,2
Soliditet	66,2	12,7	46,1	81,6
Kassalikviditet	1,0	0,8	1,8	5,4
Balanslikviditet	1,2	1,1	1,9	5,8

Figur 12. Tjänstebranschens resultatnyckeltal år 2022–2023

Bilaga 1: Näringsgrensindelning enligt NI 2008

Indelning enligt de företagsgrenar som ingår i undersökningen. Observera att fram till statistik år 2007 genomfördes branschindelningen enligt näringsgrensindelningen NI 2002, vilket innebär att förändringar i strukturen i de olika branscherna kan förekomma. För att ge en jämförande bild har statistiken för år 2008 även tagits fram enligt den äldre branschindelningen, denna statistik finns publicerad i våra databaser på:

https://pxweb.asub.ax/PXWeb/pxweb/sv/Statistik/Statistik_FOHA_FO_FOEK/

Följaktligen är inte de branschvisa uppgifterna jämförbara med statistik publicerade före 2008.

Tillverkningsindustri

- 08: Annan utvinning av mineral
- 09: Service till utvinning
- 10: Livsmedelsframställning
- 11: Framställning av drycker
- 13: Textilvarutillverkning
- 16: Tillverkning av trä och varor av trä, kork, rotting o.d. utom möbler
- 18: Grafisk produktion och reproduktion av inspelningar
- 20: Tillverkning av kemikalier och kemiska produkter
- 22: Tillverkning av gummi- och plastvaror
- 23: Tillverkning av andra icke-metalliska mineraliska produkter
- 24: Stål- och metallframställning
- 25: Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater
- 26: Tillverkning av datorer, elektronikvaror och optik
- 27: Tillverkning av elapparatur
- 28: Tillverkning av övriga maskiner
- 30: Tillverkning av andra transportmedel
- 31: Tillverkning av möbler
- 32: Annan tillverkning
- 33: Reparation och installation av maskiner och apparater
- 35: Försörjning av el, gas, värme och kyla
- 36: Vattenförsörjning
- 37: Avloppsrening
- 38: Avfallshantering; återvinning

Byggverksamhet

- 41: Byggande av hus
- 42: Anläggningsarbeten
- 43: Specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet

Partihandel

- 45311: Parti- och provisionshandel med reservdelar och tillbehör till motorfordon
- 45401: Partihandel med motorcyklar inklusive reservdelar och tillbehör
- 46: Parti- och provisionshandel utom med motorfordon

Detaljhandel

- 45: Handel samt reparation av motorfordon och motorcyklar
- 47: Detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar

Sjötransport

50: Sjötransport

Övrig transport

49: Landtransport; transport i rörsystem

51: Lufttransport

52: Magasinering och stödtjänster till transport

53: Post- och kurirverksamhet

Hotell- och restaurangverksamhet

55: Hotell- och logiverksamhet

56: Restaurang-, catering och barverksamhet

Företagstjänster

58: Förlagsverksamhet

59: Film-, video- och tv-programverksamhet, ljudinspelningar och fonogramutgivning

60: Planering och sändning av program

61: Telekommunikation

62: IT-tjänster

63: Informationstjänster

69: Juridisk och ekonomisk konsultverksamhet

70: Verksamheter som utövas av huvudkontor; konsulttjänster till företag

71: Arkitekt- och teknisk konsultverksamhet; teknisk provning och analys

72: Vetenskaplig forskning och utveckling

73: Reklam och marknadsundersökning

74: Annan verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik

75: Veterinärverksamhet

77: Uthyrning och leasing

78: Arbetsförmedling, bemanning och andra personalrelaterade tjänster

79: Resebyrå- och researrangörsverksamhet och andra resetjänster och relaterade tjänster

80: Säkerhets- och bevakningsverksamhet

81: Fastighetsservice samt skötsel och underhåll av grönytor

82: Kontorstjänster och andra företagstjänster

Personliga tjänster

85: Utbildning

86: Hälso- och sjukvård

87: Vård och omsorg med boende

88: Öppna sociala tjänster

90: Konstnärlig och kulturell verksamhet samt nöjesverksamhet

91: Biblioteks-, arkiv- och museiverksamhet m.m.

92: Spel- och vadhållningsverksamhet

93: Sport-, fritids- och nöjesverksamhet

95: Reparation av datorer, hushållsartiklar och personliga artiklar

96: Andra konsumenttjänster

Bilaga 2: Definition av nyckeltalen i bokslutsstatistik

I det här dokumentet definieras och förklaras de nyckeltal som används i ÅSUBs bokslutsstatistik. Samtliga nyckeltal är sådana som går att räkna fram från företagens offentliga årsredovisningar.

Allmän definition av resultaträkningens poster

Nyckeltal som baseras på resultaträkningens poster har uträknats enligt följande justerade resultaträkning:

Omsättning

+ rörelsens övriga intäkter

Rörelsens intäkter totalt

+ tillverkning för eget bruk

- inköp

+/- lagerförändring

- köpta tjänster

- personalkostnader

- övriga rörelsekostnader

Driftsbidrag

- avskrivningar och nedskrivningar

Rörelseresultat

+/- finansiella intäkter och -kostnader

- skatter

Nettoresultat

+/- extraordinära intäkter och kostnader

Bruttoresultat

+/- bokslutsdispositioner

Räkenskapsperiodens resultat

De nyckeltal som baseras enbart på resultaträkningen är uträknade i relation till rörelsens totala intäkter¹¹ (omsättning + rörelsens övriga intäkter).

Nyckeltal

Nyckeltalen är indelade i olika block beroende på användningsområdet. Det första blocket tar fasta på lönsamheten i företaget genom att redovisa avkastningen på kapitalet. För företag med stor balansomslutning är avkastningen det mest centrala måttet och de övriga måtten kan ses som förklaringar till avkastningsmättet. Blocket resultatstruktur är möjligtvis mer intressant för kunskapsintensiva företag med liten balansomslutning, men övriga nyckeltal som beskriver kostnads- och intäktsstrukturen är givetvis också av intresse. Nyckeltalet omsättning per anställd ingår inte i resultatstrukturen på grund av att en stor del av företagen är enmansföretag utan anställda.

¹¹ Definitionen följer den rekommendation som Företagsanalyskommissionen givit i sin handbok Företagsanalysens relationstal 1999, Företagsanalyskommissionen, Gaudeamus, Helsingfors.

Lönsamhetsstruktur

Avkastning på investerat kapital¹²

Definition: $(\text{Nettoresultat} + \text{räntekostnader} + \text{övriga kostnader för främmande kapital}) / (\text{räntebelagt främmande kapital} + \text{eget kapital} + \text{frivilliga reserveringar}) * 100$.

Måttet är ett lönsamhetstal som ställer företagets resultat i förhållande till kapitalet. Avkastningen eller räntabiliteten visar hur effektivt företaget utnyttjar sina investeringar för att skapa vinst i företaget. Genom att avkastningen påverkas av hela företagets verksamhet kan denna förbättras genom att se över faktorer såsom prissättning, rationalisering, investeringar och resursutnyttjande. Företagens räntekostnader dras inte av resultatet då de utgör avkastningen på det främmande kapital som företagen utnyttjar. Måttet kan med fördel användas vid jämförelse mellan företag trots att deras finansiering skiljer sig åt. En exakt nivå på avkastningens storlek är svårt att ge men den bör överstiga företagets skuldränta (finansiella kostnader i procent av de totala skulderna), det är i längden ohållbart att avkastningen på det kapital rörelsen anskaffat är mindre än vad ersättningen för det till långivare är.

Skuldränta

Definition: $\text{Finansiella kostnader} / \text{totala skulder} * 100$

Företagets skuldränta visar den genomsnittliga räntebelastningen på de totala skulderna och skall inte förväxlas med bankräntan. En låg skuldränta betyder att företaget har en större andel leverantörsskulder och därmed jämförbara icke räntebärande skulder, vilket gör företaget mindre känsligt för eventuella fluktuationer i marknadsräntorna. En hög skuldränta gör företaget mer räntekänsligt och eventuella ränteförändringar påverkar direkt företagets lönsamhet.

Skillnaden mellan avkastningen på investerat kapital och skuldräntan kallas riskbuffert och visar vilken nedgång i avkastningen och/eller uppgång i skuldräntan som företaget kan bära utan att på sikt förlora på sin skuldfinansiering.

Resultatstruktur

Resultatstrukturen används för att ge företag med liten balansomslutning, till exempel konsultföretag vars tillgångar till större delen består av humankapital i stället för realt kapital (materiella tillgångar), mer relevanta lönsamhetsuppgifter än vad avkastningsmått ger. För dessa företag visar marginalmått i stället för avkastningsmått företagets effektivitet. För att få indikationer inom vilket område i företaget eventuella problem uppstått, i dess huvudsakliga rörelse eller i företagets finansiering, kan en jämförelse mellan rörelsemarginalen och nettomarginalen göras.

Driftsbidragsprocent

Definition: $\text{Driftsbidraget i procent av rörelsens totala intäkter}$

Driftsbidraget visar hur stor del av omsättningen som återstår till avskrivningar, räntor, skatt och vinster. Måttet är bra för jämförelse över tid för ett och samma företag men mindre lämpligt för jämförelse mellan företag eftersom storleken på måttet i regel varierar mellan olika typer av branscher och företag. Relationstalens jämförbarhet försvåras också av att företagen kan välja att hyra eller äga sina produktionstillgångar. Äger företaget tillgångarna upptas kostnaderna för dessa som avskrivningar och finansiella kostnader i resultaträkningen efter driftsbidraget och väljer företaget att hyra produktionsmedlen upptas kostnaden för dessa i rörelsens övriga kostnader och

¹² ROI, *return on investment*

ingår då i driftsbidraget. Företagsanalyskommissionen har utgett riktgivande intervall för driftsbidragsprocenten och de är som följer:

Industrin 10 – 25 %
Handeln 2 – 10 %
Tjänstebranschen 5 – 15 %

Rörelseresultatprocent¹³

Definition: Rörelseresultat i procent av rörelsens totala intäkter

Rörelsemarginalen visar vilket procentuellt bidrag varje omsättningseuro ger för att täcka räntekostnader, skatter och en acceptabel vinst. Nyckeltalet påverkas inte av hur företaget har finansierats. Vid tolkning av talet bör man tänka på om företaget hyr eller äger sina tillgångar. Generellt kan en lägre marginal accepteras ifall företaget hyr sina tillgångar, då behövs inte en så stor marginal för att täcka räntekostnader för lokaler och maskiner som om de är finansierade med främmande kapital. Vid bedömning av rörelseresultatet kan följande normvärden vara riktgivande:

Över 10 % god
5 – 10 % nöjaktig
under 5 % svag

Nettoresultatprocent¹⁴

Definition: Nettoresultat i procent av rörelsens totala intäkter

Nettomarginalen visar det procentuella överskottet varje omsättningseuro ger efter rörelsens kostnader, avskrivningar, räntekostnader och skatt. Den ger ett mått på vinsten per omsättningseuro. Precis som de övriga resultatmått lämpar det sig mindre bra för jämförelse mellan företag men är lämpligt för jämförelse över tid inom företaget. Ett mått på bidragets miniminivå beror på företagets målsättningar beträffande åtgärder för att förstärka kapitalstrukturen och eventuell vinstutdelning. För att ett företag skall betecknas som lönsamt bör nettoresultatet vara positivt.

Intäkts- och kostnadsstruktur

Personalkostnader i procent av omsättningen

Definition: Personalkostnader totalt / omsättningen * 100

Måttet används för att ge en övergripande bild av personalkostnadernas nivå i förhållande till försäljningen och visar på företagets arbetskraftsintensitet. I personalintensiva företag är lönsamheten beroende av att personalkostnaderna inte stiger i snabbare takt än försäljningen. Relationstalet ger en bättre bild över verksamhetens utveckling om de redovisas över tiden (trendanalys) för ett och samma företag och är inte lämpligt för jämförelse mellan företag eftersom grad av mekanisering, förädling och service varierar mellan företagen. Använder sig företaget av inhyrd arbetskraft avspeglas inte dessa kostnader bland personalkostnaderna.

¹³ Rörelsemarginal

¹⁴ Nettomarginal

Kapitalstruktur

Blocket är centralt för alla typer av verksamheter och branscher då det belyser företagets finansiering med eget och lånat kapital, samt betalningsberedskapen på lång och kort sikt.

Soliditetsprocent¹⁵

Definition: $\frac{[\text{Eget kapital} + \text{frivilliga reserveringar totalt}]}{[\text{balansomslutning} - \text{erhållna förskottsbetalningar (kort- och långfristiga)}]} * 100$

Soliditeten visar på företagets stabilitet och mäter dess betalningsförmåga på lång sikt genom att det egna kapitalet sätts i relation till totalt kapital. Ökar det egna kapitalet mer än de totala skulderna förbättras soliditeten. Har företaget en låg soliditet kan däremot några år av resultatförsämringar orsaka en krisartad situation för företaget, en försämrad soliditet i kombination med låg tillväxt är en ogynnsam utveckling. Soliditeten påverkas dock inte endast av resultatet eller lönsamheten. Ägarnas uttag ur företaget minskar det egna kapitalets tillväxt vilket måste kompenseras med ökad lönsamhet samtidigt som ett tillskott från ägarna ökar det egna kapitalet vilket i sin tur minskar kravet på en ökad lönsamhet. Företag som ingår i koncerner som dotterbolag har ofta en låg soliditet, varför de borde studeras tillsammans med koncernens övriga bolag. De normvärden som Företagsanalyskommissionen ger för soliditeten är:

Över 40 % god
20 – 40 % tillfredsställande
under 20 % svag

Kassalikviditet¹⁶

Definition: $\frac{\text{Finansieringstillgångar}}{(\text{kortfristigt främmande kapital} - \text{erhållna förskott})}$

Måttet visar på förhållandet mellan finansieringstillgångarna och de kortfristiga skulderna. En god kassalikviditet betyder att de kortfristiga skulderna kan betalas bort omedelbart förutsatt att tillgångarna direkt kan omvandlas till kontanter. Företaget har vanligtvis inte samma antal kreditdagar på de kortfristiga skulderna och tillgångarna, de är av olika "likviditet", samtidigt som relationstalet baseras på bokslutsdagens läge, vilket gör måttet relativt onyanserat. En likviditetsbudget ger bättre information ifall kassalikviditeten är oroväckande låg. En tumregel gällande nivån på kassalikviditeten är att den skall vara större än 1. För handelsföretag kan en lägre siffra accepteras då de kan omsätta sitt varulager till likvida medel i takt med att skulder förfaller till betalning. För dessa handelsföretag (exempelvis livsmedelsbutiker) som oftast säljer kontant ur sitt varulager säger balanslikviditeten mer om den kortfristiga betalningsförmågan än kassalikviditeten. Företagsanalyskommissionens riktvärden är följande:

Över 1 god
0,5 – 1 tillfredsställande
under 0,5 svag

Balanslikviditet

Definition: $\frac{(\text{Omsättningstillgångar} + \text{finansieringstillgångar})}{\text{kortfristigt främmande kapital}}$

Måttet visar kvoten mellan omsättningstillgångar, finansieringstillgångar och kortfristiga skulder. Måttet bör vara större än 1. Balanslikviditetsmåttet skiljer inte mellan olika typer av likvida medel och visar inte betalningsförmågan lika bra som kassalikviditeten. Består tillgångarna till stor del av varulager kan det vanligtvis inte omsättas omedelbart i likvida medel och kanske inte till en skälig

¹⁵ Soliditetsgrad

¹⁶ Quick ratio

ersättning. En jämförelse mellan skillnaden i kassa- och balanslikviditet ger en bild av företagets effektivitet gällande lagerhållning och försäljning. Är skillnaden mellan de båda likviditetsmått stor binder företaget mer pengar än nödvändigt i lagret och risk för inkurans och höga räntekostnader som påverkar lönsamheten kan uppstå. För balanslikviditeten anger Företagsanalyskommissionen följande riktvärden:

Över 2 god
1 – 2 tillfredsställande
under 1 svag